

I *stk. 2* er det i overensstemmelse med de gældende regler i styrelseslovene fastslået, at kommunalbestyrelsens beslutninger normalt træffes ved stemmeflertal.

Loven angiver herved som et grundprincip, at der ikke kan stilles krav om kvalificeret majoritet. Derimod må afgørelsen af, hvorledes de enkelte forslag bringes frem til afstemning, herunder især hvorledes afstemningstemaet formuleres, og hvorledes afstemningens resultat opgøres, når der foreligger alternative forslag, træffes på grundlag af almindelige afstemningsprincipper og de enkelte retsforholds natur.

Reglerne i denne paragraf bør suppleres med forskrifter for afstemningens ledelse og gennemførelse i kommunalbestyrelsens forretningsorden.

Man har overvejet muligheden af i lovforslaget at optage en bestemmelse, der begrænser adgangen til at foretage skriftlig afstemning til visse bestemte sager, nemlig til valg og ansættelse af tjenestemænd og lignende, hvormed man kunne forhindre, at en kommunalbestyrelse — i strid med grundsætningen om, at afstemning i kommunalbestyrelser i almindelighed foregår åbent — vedtager at indføre hemmelig afstemning for andre kategorier af sager, hvor dette ikke er påkrævet, eller eventuelt indfører en sådan afstemningsform som en generel ordning. Det er imidlertid fundet overflødigt udtrykkeligt at foreskrive, at hemmelig afstemning er undtagelsen, der kun kan anvendes, hvor særlige hensyn gør sig gældende.

ad § 12.

En bestemmelse, hvorefter der til en sags vedtagelse i almindelighed kun kræves én behandling i kommunalbestyrelsen, har ikke tidligere været optaget i de kommunale styrelseslove, men bestemmelsen er i overensstemmelse med den hidtidige retstilstand, jfr. normalforretningsordenerne for byråd og sogneråd, og fremgår i øvrigt forudsætningsvis af de bestemmelser i de kommunale styrelseslove og i særlovgivningen, der udtrykkeligt foreskriver to behandlinger af visse særlige sager, såsom budgettet, forbrug af fonds og optagelse af lån. Der er ved bestemmelsen ikke gjort nogen indskrænkning i kommunalbestyrelsens adgang til at udsætte en sag til fornyet behandling.

ad § 13.

Bestemmelsen svarer til købstadkommunallovens § 13 og landkommunallovens §§ 9 og 23 om kommunalbestyrelsens forhandlingsprotokol. Reglen om, at et mindretal kan fordrø, at myndigheder, der underrettes om kommunalbestyrelsens vedtagelser, skal gøres bekendt med mindretallets indstilling,

findes dog kun i landkommunalloven, men er optaget i de fleste byråds forretningsordener.

Allerede efter de gældende regler er det kommunalbestyrelsens beslutninger og ikke dens forhandlinger, der skal indføres i protokollen. Betegnelsen „beslutningsprotokol“ er derfor mere ramrende end „forhandlingsprotokol“.

ad § 14.

Det har altid været anset for et fundamentalt retsprincip, at ingen kan afgive stemme i en sag, hvori han har en væsentlig personlig interesse, f. eks. fordi den angår hans ægtefælle eller hans beslægtede eller besvogrede i ret op- og nedstigende linie. Overholdelsen af dette princip er en forudsætning for offentlighedens tillid til kommunalbestyrelsens afgørelser. Det nævnte princip er ikke udtrykkelig optaget i styrelsesloven på grund af vanskeligheden ved at formulere en regel, der vil kunne dække samtlige opstående tilfælde.

Da det er af afgørende betydning, at kommunalbestyrelsen når frem til en hurtig afgørelse af det formelle spørgsmål om habiliteten, er det foreskrevet, at kommunalbestyrelsen selv afgør, hvornår et medlem skal vige sit sæde. Heri ligger således, at et medlem ikke kan forhale behandlingen af sagens realitet ved at kræve, at spørgsmålet gøres til genstand for klage eller indbringes for domstolene, men i sidste instans er det fortsat domstolene, der har afgørelsen af habilitetsspørgsmålene.

Man har overvejet spørgsmålet om at give et medlem, der viger sædet på grund af inhabilitet, adgang til at lade sig afløse af stedfortræderen ved sagens behandling i kommunalbestyrelsen for dermed at undgå, at den tilfældighed, der ligger i inhabilitetstilfældene, skal kunne påvirke en flertalsgruppes muligheder for at gennemføre sine beslutninger, men man har — på grund af de tekniske og øvrige saglige betænkkeligheder, der vil være forbundet med en sådan ordning — afstået fra at foreslå en regel herom.

Til stk. 2. Spørgsmålet om inhabilitet må om muligt bringes på det rene, inden en beslutning træffes i sagen, og det må derfor påhvile kommunalbestyrelsens medlemmer selv at gøre opmærksom på de omstændigheder, der kan begrunde tvivl om habiliteten.

ad § 15.

Til stk. 1. Medens stedfortræderen ifølge den nugældende lovgivning, jfr. den kommunale valglovs § 35, kun indtræder, når et medlem afgår ved døden eller endeligt udtræder af kommunalbestyrelsen, har man anset det for rimeligt, at der åbnes en vis mulighed for at lade stedfortræderen ind-